

**ZÁPIS DO KRONIKY
OBCE LUKOVÁ
ROK 2013**

Slovo na úvod

Naše Česká republika má od 26. ledna letošního roku nového prezidenta – pana Miloše Zemana. Po tři volební období (jedno období jsou čtyři roky) vládl naší zemi Václav Klaus. Letošní volba prezidenta proběhla poprvé přímou volbou občanů a měla dvě kola. První, vyřazovací kolo, proběhl 13. 1. Do finálového souboje nakonec postoupili dva finalisté. Pravicový kandidát Karel Schwarzenberg a levicový pan Miloš Zeman. V těsném souboji 26. ledna zvítězil pan Miloš Zeman s 54,8 % hlasů a od 8. března 2013, kdy proběhla inaugurace prvního českého prezidenta voleného přímou volbou, je ve funkci. Karel Schwarzenberg získal 45,19 % hlasů. Hodně občanů je z této změny rádo. Lidé očekávají změnu pro ně k lepšímu. No, uvidíme, já v to doufám také. Václav Klaus byl prezidentem jen pro bohaté. Miloš Zeman mimo jiné ve svém projevu prohlásil, že chce být prezidentem pro všechny občany. Přejme si, aby se tak stalo.

Navíc po velkých politických skandálech padla pravicová vláda.

Tříkrálová sbírka

V letošním roce nás navštívili koledníci 5. ledna. V celém Ústeckém regionu letos chodilo 458 skupinek koledníků, kteří vybrali jeden milion 943 tisíc 681 korun. Díky ochotným dárcům se každým rokem vybírají vyšší částky peněz. Celková částka je rozdělena takto: 65 procent zůstává oblastní charitě, která sbírku organizuje, 15 procent diecézní charitě na její projekty, 10 procent Charitě České republiky na humanitární pomoc do zahraničí, 5 procent Charitě České republiky na vzdělávací projekty. 5 procent zůstává na režii Tříkrálové sbírky (propagační kampaň, cukříky a kalendáře, dárky pro koledníky a jiné). Poděkování patří všem, kteří se této záslužné činnosti věnují. V naší obci skupinky, které tvoří vždy tři děti a dospělý doprovod, organizuje [REDAKCE].

Občanská poradna v Lanškrouně

Občanská poradna v Lanškrouně je zřízena Oblastní charitou v Ústí nad Orlicí. Nabízí zdarma novou službu občanům celého Lanškrounska, diskrétně, nezávisle, všem lidem bez rozdílu,

ve všech oblastech životních problémů, popřípadě pomáhají s vyplněním formulářů, dotazníků či jiných úředních věcí.

Společenský život

Koncert

K tradičním společenským akcím, které letos opět proběhly, se v letošním roce rozšířil program při adventním koncertu 14. prosince, který se letos nekonal v kostele, ale v kulturním domě. Nejprve vystoupily se svým programem děti z místní mateřské školky a základní školy. Po nich následovaly folkové písně v podání Lanškrounského ženského pěveckého sboru s hudebním doprovodem klavíru, fléten, kytary a basy, a nakonec si návštěvníci vyslechli několik vánočních retro písní. Součástí koncertu byla výstava fotografií [REDAKCE] z Lukové a malý vánoční jarmark a dílničky pro děti s paní [REDAKCE], kde si děti mohly za malý poplatek vyrobit vlastní ozdobičky na stromeček. K dobré pohodě nechyběl ani vánoční punč.

Soutěž chladnokrevných koní

25. května, v den konání Lukovského mandelu, kterého se letos zúčastnilo 76 turistů, proběhla současně v Květné soutěž chladnokrevných koní, která kromě jiných disciplín zahrnuje například soutěž v ovládání klády nebo soutěž ve formanské jízdě.

Zájemců o účast v závodě i diváků bylo nečekaně hodně a k jejich spokojenosti přispělo jak občerstvení, tak i pěkné počasí. Pořadatel pan [REDAKCE] zvažuje, že by se tato akce pro velký zájem mohla konat každým rokem.

Fotbalový kroužek

Fotbalový kroužek dětí byl založen v červnu loňského roku a dělá nám radost, protože stále roste počet jeho členů a přináší již i úspěchy v soutěžích s ostatními soupeři.

Poděkování za tuto záslužnou činnost patří především [REDAKCE].

Vypouštění lampionů

V neděli 1. prosince v pozdním odpoledni se letos již druhým rokem konala akce vypouštění lampionů štěstí s přáním Ježíškovi. Počet zúčastněných nasvědčuje tomu, že by se tato akce mohla stát tradicí.

Pořadatelům – Sboru dobrovolných hasičů Luková a Obecnímu úřadu Luková – patří poděkování.

Oslava výročí kaple v Květné

11. srpna 2013 se konala v Květné oslava 150. výročí kaple svatého Vavřince pod záštitou senátora pana Petra Šilara. Pořadatelé Římskokatolická farnost Damníkov, Obecní úřad Luková, místní organizace strany KDU ČSL Luková zajistili pro tuto oslavu bohatý program s občerstvením, které připravil Sbor dobrovolných hasičů Luková.

Program byl otevřen ve 13 hodin mší svatou, kterou celebroid královéhradecký biskup Jan Vokál. Od půl třetí vyhrávala na prostranství u místní hasičárny malá dechová hudba s názvem „5xZavřel“ a od půl šesté „kapesní kapela“ Kapka, známá z televizních pořadů stanice Šlágr. Mezi písničkami program slovem doprovázel známý imitátor pan Václav Faltus.

Sešla se početná skupina návštěvníků, která při pěkném počasí, výborném občerstvení a s pestrým programem se bavila do pozdních večerních hodin.

Poděkování patří jak pořadatelům, tak i mnoha sponzorům, bez nichž by se akce tak dobře nevydařila.

ZKO Luková

20. dubna pořádala Základní kynologická organizace Luková Výběrovou soutěž ve výcviku služebních psů na Mistrovství České republiky mládeže v areálu ZKO.

Vysoká úroveň výcviku v naší organizaci se projevila tak, že naši kynologové dokázali zvládnout odborně i organizačně akci takového charakteru s vysokou náročností.

Vítání občanů

20. září byli na Obecním úřadě v Lukové přivítáni do života v naší obci tři chlapečci a dvě děvčátka. [REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

Mistr světa a jeho úspěchy

V letošním roce si pan Miroslav Krsek připsal tato sportovní umístění:

- 2. místo na ME v dlouhém duatlonu v Belgii
- 9. místo na MS v běhu do vrchu v Janských Lázních
- 11. místo na ME v běhu na silnici na 10 km v Úpici
- 6. místo na Mezinárodním utkání v atletice na 1500 metrů ve Slovinsku
- 1. místo na MČR na dráze na 1500 m v Olomouci
- 1. místo na MČR na dráze na 10 000 m v Olomouci.

Nezbývá než blahopřát k těmto výkonům v jeho 65 letech.

Zemědělské družstvo

O tom, že Zemědělsko-obchodní družstvo Žichlínek je podnik, který po transformaci v republice dokázal přežít a rozšířit své hospodaření po současnost tak, že stále zaměstnává nejvíce občanů naší obce, se zmiňuji v minulosti již vícekrát. Na jeho rozšířené výrobě i službách pro ostatní firmy i občany je vidět, že se mu skutečně daří. I když je to někdy i na úkor občanů, ať už jde o ekologii, hlučnost, nebo třeba zablácené vozovky. Družstvo patří k podnikům s moderním způsobem hospodaření, při kterém využívá v naší obci již vystavěnou bio-plynovou stanici, o které jsem psala v minulém roce. Na to je potřeba kromě jiných produktů také velké množství zelené hmoty. A tak zemědělci snížili stav skotu, červenostrakaté plemeno vyměnili za černostrakaté a také se snížila produkce mléka. Je však dobře, že mají lukovští občané práci, protože nezaměstnanost je stále vysoká.

Zákaz podomního prodeje

V Lukové platí již od letošního roku zákaz podomního prodeje. Obec vydala tržní řád, který přesně uvádí místa v obci, kde je možné prodej provozovat. V Lukové je to před obecním úřadem, u kulturního domu, u prodejny paní Jandové (proti autobusové zastávce), na váze u Dvora, v Květné pak u obchodu, u bývalé váhy a u točny autobusu. Občané tak mohou případné prodejce, kteří dosud často obtěžovali přímo u jejich domovů, oznámit Policii ČR.

Lukovský potok

V posledních letech tolik sledovaný hlavně při přívalových srážkách anebo při jarním tání – tak si budou současné děti, ale i mladí lidé Lukovský potok pamatovat.

Občané dříve narození, hlavně ti, co přišli do Lukové v roce 1945, znali potok plný vodního života. Ten se však za totality díky hospodaření v zemědělství změnil. V nedávných dobách i v současnosti je potok využíván, nebo lépe řečeno zneužíván, k odvodu odpadů často škodlivých pro ekologii. Dokud se hnojila pole umělými chemickými hnojivy, byly škodliviny splachovány právě do potoka. V současné době se od nejškodlivějších hnojiv upouští, přesto potok po celém svém toku nasbírá mnoho škodlivin. A i když se rybáři z lanškrounského spolku snaží vysazovat do potoka mladé ryby, mnoho jich nepřežije.

Znečišťování vod je největší škodou páchanou navzdory snahám ekologů o zlepšování životního prostředí. Sdělovací prostředky čím dál častěji hovoří o snižování zásob pitné, ale i užitkové vody. Voda se stále zdražuje, to ale není řešení. Pokud se k vodě, kterou máme nejen v Lukovském potoce, ale na celém světě, nezačneme chovat tak, aby byla čistá a mohl se v ní obnovit život, bude se situace jen zhoršovat. A co pro to mohou udělat obyčejní lidé? Mám obavy, že mnoho ne. Vládnou silnější a ti jdou často pro svůj prospěch „přes mrtvoly“. Dnešní odborníci však věří, že pokud povedeme děti v tomto směru správně, je šance potoky a řeky zachránit a napravit tak, co předchozí generace způsobily. Do některých toků se již dokonce začínají vracet raci, kteří v naší republice již téměř vyhynuli.

U nás v obci by se měl v roce 2014 realizovat projekt pozemkových úprav, na které mají finančně přispět i evropské fondy. Poté by již mohla začít projektová příprava na plánovaný polder mezi Damníkovem a Lukovou, který by měl zadržet velké vody z Trpického potoka, jehož

vody značně navyšují stav vody v potoce Lukovském a dochází tak k častým záplavám v naší obci. O tom už se ale bude snad psát v dalších letech.

Erupce na Slunci

Ve zprávách rozhlasových i televizních tohoto roku byly 14. května hlášeny silné erupce na Slunci. Jeho části padaly směrem k planetě Merkur.

Zemětřesení

V naší republice bylo ve dnech 22. a 23. dubna zaznamenáno zemětřesení o síle 2,5 stupně Richterovy stupnice. V okolí Chebu a v Lubech ukazovali v televizních zprávách praskliny na domech.

Zemětřesení bylo zaznamenáno tentýž den také v Maďarsku, kde dosáhlo síly 5 stupňů Richterovy stupnice.

Počasí

První lednové dny byly letos s teplotami nad nulou a s deštěm. Od 7. 1. až do 17. 1. se teploty pohybovaly od +2 °C do -5 °C a silně foukalo. Od 18. 1. teploty klesaly až na -9 °C, přitom chumelilo a 21. 1. byla po celé republice námraza při -5°C. Mrazivé dny s chumelením trvaly do 29. ledna. 30. 1. nastalo prudké oteplení až na +7 °C s deštěm. 31. 1. už sníh není, večer znovu silně prší při +2°C.

I první únorové dny pokračovaly až do 7. 2. s větrem, deštěm a teplotami nad nulou. Pak přišlo prudké ochlazení k -8 °C s chumelením. Teploty klesaly až k -14 °C do svátku svatého Matěje 24. 2., pak se prudce oteplilo a 28. února jsme na sluníčko mohli naměřit i 20 °C. Sníh zmizel, v potoce je vysoká voda. Letos během zimy sníh třikrát odtál, takže záplavy nebyly. Leden a únor jsou meteorology označeny jako měsíce s nejnižším slunečním svitem za posledních 50 let.

Zato březen byl chladný s večerními mrazy $-8\text{ }^{\circ}\text{C}$ až do $-15\text{ }^{\circ}\text{C}$, navíc i větrný. 18. 3. při $-2\text{ }^{\circ}\text{C}$ začalo hustě sněžit a 19. 3. napadly spousty mokrého sněhu, takže byla vyhlášena sněhová kalamita. V sedmi krajích tato sněhová nadílka způsobila nemalé problémy a my patříme mezi ně. A to přitom 20. 3. ve 12 hodin a 2 minuty začalo jaro! Dny jsou i nadále mrazivé, teploty jsou i přes dne pod bodem mrazu s ranními teplotami okolo -10°C . První jarní víkend letos přišel s teplotou $-15\text{ }^{\circ}\text{C}$ v neděli ráno u nás, jinde dokonce ještě chladněji. V televizi meteorologové hlásí, že prožíváme nejchladnější jarní víkend v historii měření. Z 240 meteorologických stanic jich 167 hlásí nejchladnější jarní dny. V Jeseníkách naměřila Karlova Studánka $-19,1\text{ }^{\circ}\text{C}$! Pouze 29. 3. byla teplota $+6\text{ }^{\circ}\text{C}$, jinak jsou dny větrné, mrazivé a znovu chumelí až do 9. dubna, kdy sněžení střídá déšť. A 10. 4. poprvé zahřměla bouřka. Letošním mrazivým počasím nejvíce trpí ptáci, kteří se k nám na jaře vrací. Také čáp už přiletěl, ale zatím jen jeden. Je zasněženo, ptáci jsou bez obživy. Od 16. 4. se konečně oteplilo až na $+17\text{ }^{\circ}\text{C}$. O týden dřív než jiné roky přiletěly letos vlaštovky, už 17. 4. Zbytek dubna byl srážkově v průměru, teploty některé dny byly dokonce letní. Meteorologové se vyjádřili, že letošní zima přešla bez jara rovnou do léta.

Květen byl měsícem deštivým, větrným a chladnějším, objevily se také boučky. 27. květen byl nejchladnější za posledních 22 let. Na Šumavě sněží sedm dní v kuse, místy je i 30 cm sněhu. U nás sice nechumelí, ale teploty se pohybují jen okolo $0\text{ }^{\circ}\text{C}$. Pršelo i poslední den v měsíci.

2. 6. večer je kvůli povodním v České republice vyhlášen nouzový stav. Pardubický kraj tentokrát zůstal těchto hrůz ušetřen. Jinde trvají povodně, ohrožena je i Praha, kde je uzavřeno 8 stanic metra. Zasaženo je 8 krajů v republice. Nejvíce byly tentokrát postiženy západní a jihozápadní Čechy a Praha, zatopeno bylo 1247 obcí i s okolím a nahlášeno 32 tisíc pojistných událostí. Od 12. 6. začalo oteplování a 17. 6. jsou hlášeny rekordy přes $30\text{ }^{\circ}\text{C}$ s tropickými nočními teplotami 22°C . Vedra s až $35\text{ }^{\circ}\text{C}$ trvala do 23. června, poté znovu prší již při ochlazení až do konce měsíce a v republice jsou znovu záplavy. U nás stojí voda na polích i lukách, ale potok vodu udržel.

Červenec přišel s oteplením, přes den až $+27\text{ }^{\circ}\text{C}$, od 12. 7. ale ranní teploty dosahovaly jen $+5\text{ }^{\circ}\text{C}$, někde šly i pod nulu. Nastalo sucho a dusno s denními teplotami u nás $+36\text{ }^{\circ}\text{C}$, jinde v republice i $+40\text{ }^{\circ}\text{C}$. Večer 29. 7. přišla bouřka s prudkým silným lijákem a větrem. U nás bez následků, jinde v republice byly na různých místech příválové deště, pokácené stromy, škody

na elektrickém vedení. Opět nebyla ušetřena Praha, a to přitom meteorologové označili letošní červenec jako třetí nejsušší v historii.

Třicetistupňová vedra trvají do 4. srpna, je sucho. V noci se přehnala bouřka s prudkým vichrem a hustým prudkým lijákem. Ochlazení však nepřišlo. U nás trvají třicetistupňová vedra a i přes noc je 23 °C. Jinde v republice jsou rekordy i přes 40 °C, ale i v okolních státech to mají podobně. Na 22 °C se ochladilo až 9. 8. po bouřce.

Z8ří víceméně propršelo s teplotami okolo 16 °C. 28. 9. na svátek sv. Václava přišel první mrazík -1 °C. Mínusové ranní a večerní teploty přetrvávaly až do 8. října, přes den pak bylo do + 14 °C. Říjen byl až do 29. 10. abnormálně teplý. 26. 10. bylo naměřeno 25,3 °C.

Listopad byl teplotně i srážkově bez větších výkyvů z průměru. Zapršelo střídavě s polojasnem a občas i chumelilo. Teploty mezi + 2 °C až + 7 °C.

Stejně začal i prosinec. Od 2. 12. je námraza se silným ledovým větrem. Na mnoha místech jsou polámány stromy. 5. prosince večer a v noci se přes naši republiku přehnal orkán Xaver s chumelením a v noci i s bouřkou. Přes den pak byl ledový vichr s občasným sněžením. Na mnoha místech jsou polomy a značné škody na elektrickém vedení. U nás jsme byli ušetřeni. Na to se oteplilo a pršelo až do 30. prosince a teploty se pohybovaly nad nulou. Štědrý den byl označen za nejteplejší za posledních 25 let. Na Štěpána byla rekordní teplota + 12,9 °C a beze srážek. Až na Silvestra při - 2 °C začalo sněžit. Vločky se však zakrátko opět změnily v déšť, který odpoledne ustal. Tak se s námi rozloučil rok 2013.

Čtení z obecní kroniky

V listopadu tohoto roku Obecní úřad Luková s mojí osobou pořádat každý pátek odpoledne čtení z obecní kroniky pro veřejnost. Občané, kteří se zúčastnili, se zájmem naslouchali a zapojili se při čtení do diskuze k různým čteným obdobím. Jezdila mezi nás i občanka Damníková, která dříve bydlela v Lukové. Zavzpomínali jsme i s humorem a těšili se, že budeme se čtením pokračovat i po Vánocích a v novém roce 2014.

Zdražení potravin

Uvádím ceny vybraných potravin tak, jak je zveřejnil deník Blesk. Jedná se o srovnání cen za posledních 10 let, tedy od roku 2003 do roku 2013.

Vejce zlevnila o 5 %, kiwi o 18 %, ve většině ostatních případů vyletěly za 10 let ceny jako raketa. V předchozím díle kroniky pan kronikář Jan Němeček v některých letech vypsal ceny tehdejší doby, tak kdo by chtěl, může si je vyhledat a porovnat se současností. Ovšem i platy byly jiné.

Cena v roce 2003		Předpokládaná cena pro rok 2013	% navýšení
chléb 1 kg	15,56 Kč	23,10 Kč	+ 48 %
máslo 250 g	27,94 Kč	41,09 Kč	+ 45 %
mouka 1 kg	8,77 Kč	12,71 Kč	+ 43 %
mléko 1 l	16,80 Kč	23,01 Kč	+ 37 %
tvoroh 1 kg	54,47 Kč	77,82 Kč	+ 39 %
kečup 250 g	10,15 Kč	13,66 Kč	+ 35 %
brambory 1 kg	14,19 Kč	17,67 Kč	+ 25 %
sýr NIVA 1 kg	155,63 Kč	202,59 Kč	+ 30 %
špagety 0,5 kg	13,11 Kč	17,06 Kč	+ 30 %
šunka 1 kg	152,59 Kč	185,95 Kč	+ 22 %
minerálka 1 l	7,73 Kč	8,69 Kč	+ 12 %
čokoláda 10 dkg	19,05 Kč	21,32 Kč	+ 12 %
bůček 1 kg	62,94 Kč	86,42 Kč	+ 37 %
hovězí maso 1 kg	144,71 Kč	208,48 Kč	+ 43 %
piškoty 10 dkg	7,50 Kč	10,58 Kč	+ 41 %

Nejvíce zdražily rozinky a syrečky. Rozinky 10 dkg o 114 % ze 4,69 Kč na 10,05 Kč a syrečky 114 %, za 1 kg ze 129,47 Kč na 259,60 Kč.

Dotace v roce 2013

100 tisíc Kč grant pro doplnění sportoviště a rekreační plochy o venkovní mobiliář a herní prvky pro děti.

63 100 Kč na udržení akceschopnosti Sboru dobrovolných hasičů v Lukové.

100 tisíc korun od Pardubického kraje na opravu místních komunikací.

2 372 korun na naftu pro výjezdy Sboru dobrovolných hasičů.

5 tisíc korun jako příspěvek kanceláře hejtmána na varhanní koncert, pořádaný v Lukové 30. června 2013.

Základní škola

V základní škole se tento školní rok učilo 20 žáků, v mateřské škole 26 dětí. Díky přestavbě má nyní školka kapacitu až pro 35 dětí a využívají ji i rodiče s dětmi z Damníkova, Rudoltic i Lanškrouna.

Ředitelkou školy i školky současně je Mgr. Eva Šaršonová, učitelkou ZŠ je Mgr. Markéta Jurková, učitelkou ZŠ, současně asistentkou pedagoga a vychovatelkou ve družině je Mgr. Milena Tůmová. V mateřské škole jsou učitelkami Kateřina Vašíčková, DiS. a Bc. Eva Smolová. Paní Jarmila Smolíková je vedoucí školního stravování a zároveň má na starost úklid budovy. Pro všechny připravuje jídlo kuchařka paní Zdena Beranová a účetnictví zajišťuje paní Pavlína Tovčíková.

Základní škola má vedenou svou vlastní kroniku již od roku 1945. Při svém nástupu ji založil první poválečný ředitel pan Ladislav Fišer. Uvedl v ní mnoho zajímavostí z pro nás již velmi dávné historie školy, kostela i obce. Po válce s panem ředitelem vyučovala ve škole paní učitelka Otýlie Poláková. Pan ředitel Fišer v roce 1952 na vlastní žádost z naší školy odešel a působil na Základní škole v Žichlíčku. Kroniku školy dál psali ředitelé školy postupně tak, jak se na škole střídali. Ředitel a zároveň učitel pan Pachman, ředitelka Libuše Bednářová a Pavel Kosina.

Úmrtí

V letošním roce nás opustila jedna spoluobčanka, a to paní [REDACTED]

[REDACTED].

Nejstarší občané

V naší obci žijí dvě občanky ve věku 91 let. [REDACTED]

[REDACTED]

Dále tu máme dvě ženy ve věku 90 let, a to [REDACTED]

[REDACTED].

23 občanů je pak ve věku nad 80 let.

Z mužů je v naší obci nejstarší [REDACTED] kterému je 88 let.

[REDACTED]

Celkový počet obyvatel

Celkový počet obyvatel v obci ke dni 31. 12. 2013 je 742. Z toho v Květné žije 92 obyvatel a v Lukové 650. Průměrný věk lukovských občanů je 40 let. [REDACTED]

[REDACTED]).

Seznam čísel popisných a jejich majitelů

Seznam uvádí čísla popisná budov v naší obci a jejich majitelů, nejprve německé národnosti, kteří museli pro ukončení druhé světové války v roce 1945 opustit svoje domovy v Lukové, následně pak seznám nových českých majitelů, kteří přišli po 2. světové válce nalézt do Lukové svůj nový domov při osídlování pohraničí. Aby byl seznam čísel popisných pro současnou dobu kompletní, doplňuji ho seznamem majitelů v roce 2013. K celému tomuto kompletu pak pořídil pan inženýr Stanislav Vimr fotografie všech budov s čísly popisnými v roce 2013. Tyto fotografie by měly být vloženy na internetové stránky obce.

Slovo na závěr

Těmito několika větami končím s prací kronikářky obce Luková a loučím se s psaním kroniky, s prací pro občany, kteří přijdou po nás, aby našli obraz našeho života.

Zhoršený zdravotní stav po operaci očí a těžký úraz na pravé ruce mně nedovolují dodržovat řádky a psát úhledným písmem, jaké si kronika zaslouží. A tak ve svých téměř sedmdesáti letech a po devatenácti letech práce s kronikou, kterou jsem se snažila dělat, jak jsem nejlépe uměla, předávám pero novému panu kronikáři anebo paní kronikářce, aby své myšlenky již zapsali do kroniky oni, s přáním pro kroniku, aby tuto práci dělali s láskou, tak se jim bude práce dařit.

Eva Čtvrtečková, rok 2013 jsem zpracovala do pracovního sešitu, ze kterého jej do kroniky přepsala Eliška Dreslerová.